

ЗАТВЕРДЖЕНА

Рішенням Вченої ради
Університету ДФС України від
26.03.2020 №4, що введено в
дію наказом Університету від
26.03.2020 №431

**КОНЦЕПЦІЯ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
УНІВЕРСИТЕТУ ДФС УКРАЇНИ
НА ПЕРІОД 2020-2030 РР.**

Місія УДФСУ – формування успішної гармонійної особистості, конкурентоздатного на зовнішньому і внутрішньому ринках праці фахівця з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності та національної свідомості.

Принципи здійснення освітнього процесу в УДФСУ:

- Автономія і самоврядність;
- Поступальний розвиток;
- Студентоцентризм;
- Національна ідентичність;
- Відкритість;
- Системність;
- Вірність традиціям;
- Соціальна відповідальність;
- Світськість і аполітичність;
- Партнерство;
- Висока якість вищої освіти;
- Відомчість та специфічний характер навчання.

Основними концептуальними постулатами реалізації принципів розвитку університету в частині удосконалення освітньої діяльності, серед іншого, є:

- формування іміджу університету в освітньому просторі України та зарубіжних країн як базового закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання, для підготовки фахівців для органів виконавчої влади, діяльність яких координується та спрямовується Міністерством фінансів України, у тому числі й тих, що мають спеціальний статус.

- реалізація права на освіту без дискримінації за будь-якими ознаками;
- незалежність науково-освітньої наукової, освітньої та міжнародної діяльності університету від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій;

- формування безпечного освітнього середовища, захист від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, образи, недбалого і жорстокого поводження, експлуатації та дискримінації за будь-якою ознакою, запобігання вживанню на території університету алкоголю, наркотиків,

іншим шкідливим звичкам;

- академічна свобода під час провадження науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки та творчості;

- поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів з урахуванням обмежень, що встановлені законодавством України;

- рівність умов для кожного здобувача вищої освіти щодо повної реалізації його здібностей, хисту та всебічного розвитку;

- вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників;

- прозорість і публічність прийняття та реалізації управлінських рішень;

- фінансова, академічна та адміністративна автономія у межах, що визначені законодавством України;

- модернізація структури, змісту та організації освіти на засадах компетентнісного підходу;

- формування у здобувачів різних рівнів вищої освіти ключових компетентностей, що затребувані роботодавцями;

- забезпечення незалежної та об'єктивної оцінки результатів навчання та набутої кваліфікації;

- інтеграція інтелектуальних ресурсів на проведення фундаментальних і прикладних досліджень із подальшим їх впровадженням у наукову, освітню, виробничу та інші види діяльності, зокрема фіскальну та митну справу;

- постійне вдосконалення змісту навчання, орієнтація на новітні технології та методики навчання, максимальне використання у навчальному процесі сучасних інформаційно-комунікаційних систем;

- відповідність змісту науково-освітньої діяльності потребам ринку праці та перспективам розвитку видів економічної діяльності, інтелектуальним і духовним запитам людини й суспільства;

- розвиток наукової та інноваційної діяльності, підвищення якості освіти на інноваційній основі;

- активна участь усіх працівників у провадженні якісної та системної навчальної та науково-дослідної роботи;

- розроблення та впровадження авторських навчальних курсів, освітніх методик і технологій;

- інформатизація освіти, вдосконалення бібліотечного та інформаційно-ресурсного забезпечення освітньо-наукової діяльності;

- забезпечення якісного та неупередженого моніторингу системи освіти;

- підвищення соціального статусу науково-педагогічних кадрів, соціальний захист співробітників, студентів і аспірантів;

- моніторинг світових тенденцій у науці та освіті з метою вчасного реагування на виклики та загрози, впровадження передових технологій;

- створення сучасної матеріально-технічної бази системи освіти;

- рівноправне входження Університету до європейської освітянської спільноти.

Виклики майбутніх періодів, що визначають стратегічні напрями розвитку освітнього процесу: суспільно-політичні трансформації Українського суспільства;

- глобалізація освітнього простору, демографічна криза і як наслідок скорочення контингенту потенційних абітурієнтів;
- невідповідність матеріально-технічного забезпечення сучасним тенденціям діджиталізації освітньої діяльності;
- зниження попиту на освітні послуги;
- зростання попиту на позааудиторне навчання за рахунок розвитку інформаційних технологій з боку здобувачів вищої освіти та потенційних абітурієнтів та застосування дистанційної форми навчання;
- збільшення попиту на дуальну форму організації освітнього процесу зі сторони потенційних роботодавців;
- зміна принципів фінансування вищої освіти та формування єдиного освітнього простору;
- посилення вимог до підготовки за освітніми програмами за регульованими професіями;
- підвищення вимог до якості підготовки фахівців та організації освітнього процесу;

Основні вектори стратегічного розвитку УДФСУ в контексті оптимізації організації освітнього процесу:

- забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, максимально адаптованих до вирішення завдань професійної діяльності сфері компетенції Міністерства фінансів України, інтелектуально та творчо розвинених, мовно компетентних, з високим рівнем громадянської свідомості;
- інтеграція до європейського освітнього та наукового простору;
- постійне удосконалення системи управління якістю, забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, виконання стандартів вищої освіти.
- формування стійких зв'язків з Міністерством фінансів України та державними інституціями діяльність яких ним координується та реалізується, реалізація спільних проектів із роботодавцями, провадження наукового консалтингу;
- розширення переліку конкурентоспроможних освітніх (освітньо-професійних та освітньо-наукових) програм, забезпечення високої якості їх змісту;
- посилення практичної складової організації освітнього процесу;
- забезпечення постійного зростання обсягів прийому на навчання, ефективності профорієнтаційної роботи, розширення спектру ступеневої підготовки фахівців;
- забезпечення стійкого зростання рівня якісного складу науково-педагогічних працівників, підвищення рівня ефективності підготовки наукових кадрів, підвищення кваліфікації, стажування тощо.
- забезпечення умов для формування гармонійної особистості, благополуччя та конкурентоспроможності здобувачів вищої;

- розвиток дуальної форми організації освітнього процесу за окремими освітніми програмами;

- зростання рівня автоматизації організації освітнього процесу та забезпечення розвитку підходів до надання освітніх послуг за допомогою сучасних інформаційних технологій та засобів комунікації.

Зазначені вектори стратегічного розвитку УДФСУ на практиці реалізуються шляхом поступального розвитку за такими напрямками:

1. Постійне удосконалення внутрішньої системи менеджменту якості вищої освіти. При цьому здійснюються такі заходи:

- постійний розвиток складових формування автономії закладу вищої освіти та органів його громадського самоврядування;

- концентрація зусиль та ресурсів на виконання показників держзамовлення, забезпечення розвитку пріоритетних напрямів діяльності;

- розширення мережі консультативних центрів дистанційної освіти в різних регіонах країни;

- розробка, систематичний моніторинг та вдосконалення освітніх програм Університету;

- розвиток демократичних засад, вдосконалення функціонування колегіальних і дорадчих органів управління, залученням органів студентського самоврядування, наукового товариства, роботодавців;

- забезпечення прозорості діяльності, прийняття рішень, поінформованості співробітників, здобувачів вищої освіти, громадськості, розвиток корпоративних засобів комунікації;

- подальша автоматизація організації освітнього процесу шляхом розвитку АСУ «Управління університетом», вдосконалення нормотворчої діяльності, документообігу, електронного діловодства;

- досягнення якісно нового рівня кооперації між навчально-науковими інститутами, факультетом, кафедрами та потенційними роботодавцями в підготовці кадрів шляхом інституційного закріплення відповідальності за формування, виконання та забезпечення якості освітніх програм за гарантантами освітніх програм;

- сертифікація системи управління якістю освіти;

- розвиток форм залучення здобувачів вищої освіти до неупередженого оцінювання якості викладання кожної навчальної дисципліни (поточні опитування та анкетування, заходи щодо інтегрованого оцінювання навчального процесу очима студентства);

- розвиток та поглиблення партнерських відносин, співробітництва з Міністерством фінансів України, іншими державними інституціями органами місцевого самоврядування, іншими недержавними суб'єктами господарювання.

2. Налагодження партнерських відносин зі стейкхолдерами. Для вирішення цього завдання необхідно на систематичному рівні:

- системна співпраця з Міністерством фінансів України та державними органами, діяльність яких ним спрямовується і координується зокрема, органами Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Офісу державного фінансового контролю, Державної казначейської

служби України, Державної служби фінансового моніторингу, іншими органами, налагодження партнерських взаємин з науковими установами, бізнесом, промисловістю, громадськістю щодо забезпечення їх участі у формуванні та проведенні освітнього процесу, професіоналізації освітніх, освітньо-наукових програм;

- постійне своєчасне реагування через актуалізацію змісту підготовки фахівців, налаштування діяльності Університету на законодавчі, інституціональні, інноваційні зміни та перетворення у суспільстві;

- постійна співпраця з випускниками та формування моніторингу їх професійного шляху впродовж життя;

- реалізація стратегічного партнерства з провідними роботодавцями з метою актуалізації змісту навчання;

- налагодження системної роботи науковців щодо надання допомоги державним інституціям у формі участі в законотворчому процесі з питань удосконалення освітньої та наукової діяльності, проблем соціально-економічного розвитку країни, надання консультаційних та освітніх послуг;

- залучення інвесторів та партнерів для реалізації комплексних наукових, освітніх та інноваційних проектів.

3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти та удосконалення освітнього процесу. При реалізації цього напрямку необхідним є наступне:

- забезпечення поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

- забезпечення ефективної діяльності у сфері ліцензування та акредитації;

- актуалізація освітніх програм за участі стейкхолдерів – зовнішніх експертів та студентів, забезпечення дотримання вимог стандартів вищої освіти, врахування результатів наукової діяльності викладачів, регіональних та корпоративних потреб роботодавців з числа державних інституцій системи Міністерства фінансів України;

- реалізація концепції «вільної траєкторії» у виборі дисциплін і викладачів;

- розширення переліку вибіркового дисциплін та забезпечення їх вибору в середовищі АСУ «Управління університетом» для всіх здобувачів вищої освіти;

- розширення участі органів студентського самоврядування у формуванні змісту вибіркової складової освітніх програм, організації освітнього процесу, оцінюванні його якості, адаптації першокурсників до системи університетської освіти;

- здійснення переходу до моделюючої методології освіти, що формує у здобувача вищої освіти навички ефективних дій у реальних ситуаціях;

- забезпечення системної практики участі в освітньому процесі провідних вчених, висококваліфікованих фахівців Міністерства фінансів України інших міністерств, відомств, організацій, підприємств, банків тощо, іноземних фахівців для викладання окремих дисциплін (тем), проведення майстер-класів, круглих столів, участі у практичній підготовці здобувачів вищої освіти тощо.

4. Забезпечення стійкого зростання контингенту здобувачів вищої

освіти. Для вирішення цього завдання першочергово необхідно:

- розробка та забезпечення реалізації перспективних планів ліцензування освітньої діяльності та акредитації освітніх програм (на цій основі розширення переліку привабливих для вступників експериментальних бакалаврських та магістерських програм, програм PhD, збільшення переліку англomовних освітніх програм);

- забезпечення здійснення індивідуалізації профорієнтаційної роботи, розвиток довузівської професійної підготовки в школах, ліцеях, коледжах, довузівської підготовки Університету тощо, розгортання на цій основі через всі канали комунікації креативної профорієнтаційної, рекламно роз'яснювальної роботи щодо залучення до Університету молоді та осіб, які здобули освіту в минулі роки;

- широке запровадження паралельного навчання за декількома спеціальностями, міждисциплінарних освітніх програм, з метою посилення конкурентоздатності випускників Університету;

- збільшення контингенту студентів за рахунок розвитку ступеневої освіти;

- розширення спектру спеціальностей з елементами специфічних умов навчання та виключення їх на цій основі з широкого конкурсу;

- забезпечення збільшення державного замовлення відповідно до потреб у профільних фахівцях Міністерства фінансів України та державних інституцій, діяльність яких ним спрямовується та координується.

5. Системне підвищення рівня якісного складу науково-педагогічних працівників та їх постійний саморозвиток і професійне вдосконалення відповідна до тенденцій розвитку ринку вищої освіти. Для цього необхідним вбачається:

- забезпечення виконання вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та критеріїв підтвердження статуту національного закладу вищої освіти;

- збільшення частки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями і вченими званнями, лауреатів державних премій, членів Національної академії наук, галузевих академій, іноземних наукових та освітянських організацій, представників провідних наукових шкіл, досвідчених практиків;

- забезпечення випереджувального характеру підвищення кваліфікації, стажування педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів відповідно до потреб реформування системи освіти, викликів суспільного розвитку;

- створення умов для опанування кожним викладачем педагогічної майстерності, інноваційних освітніх технологій, реалізації компетентнісного підходу, студентоцентризму, наукового зростання, підвищення рівня володіння іноземними мовами, мобільності, стимулювання до розробки авторських курсів;

- реалізація заходів із забезпечення володіння учасниками освітнього процесу англійською та іншими іноземними мовами (курси з вивчення, освітні програми з іноземними мовами викладання, освітні та культурно-мистецькі курси);

- створення умов для реалізації до нових ідей серед викладачів Університету, готовності і здатності їх продукувати та реалізовувати;

стимулювання дотримання принципів академічної доброчесності.

б. Формування та реалізація моделі випереджувальної освіти, що заснована на ідеї становлення всебічно розвинутої особистості з рівним доступом до освітніх послуг, її вміння адаптуватися до швидких змін у законодавстві вітчизняній суспільних процесах. Для цього необхідно забезпечити:

- доступ до освітніх послуг осіб з обмеженими фізичними можливостями, дітей-сиріт і дітей, які позбавлені батьківського піклування;
- перехід суб'єкт-об'єктної парадигми освіти до інтегрованої моделі, де провідна роль відведена фасилітатору, а викладання виступає не трансляцією інформації, а фасилітацією усвідомленої самоосвіти;
- орієнтація на мережеву освітньо-наукову діяльність (мережевий розвиток особистості), що базується на розвитку здібностей та мотивації до генерування власних ідей, на відміну від систематизації знань та засвоювання «ядра інформації», зміст якого зачасти дискусійний;
- реалізація політики підтримки та заохочення найбільш обдарованих і креативних студентів.

7. Інтенсифікація освітнього процесу завдяки широкому впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій, електронного та дистанційного навчання:

- стимулювання пізнавальної та творчої активності здобувача освіти шляхом переходу від домінуючої лекційної форми навчання до електронно-освітніх технологій;
- запровадження інноваційних освітніх технологій підготовки фахівців, в тому числі системи дуальної освіти та створення умов для індивідуального навчання обдарованої молоді;
- організація та проведення досліджень у галузі перспективних напрямків розвитку програми «Освіта впродовж усього життя»;
- забезпечення подальшого підвищення якості післядипломної освіти шляхом гнучкого використання та ефективного поєднання різноманітних форм навчання, зокрема активне використання дистанційних технологій.
- формування єдиного освітнього середовища e-learning (електронного навчання) для усіх форм навчання, впровадження інформаційної та електронної педагогіки;
- використання широкого спектру сучасних професійно орієнтованих інформаційних продуктів, баз даних підприємств, наочних матеріалів;
- розширення форм і методів самостійної роботи здобувачів вищої освіти, зокрема інтерактивних технологій її реалізації, та створення умов і засобів для самодіагностики знань;
- створення віртуальних практикумів;
- забезпечення доступності навчальних програм денної форми навчання до дистанційної на рівні не менше 75%; її поширення на заочну форму навчання;
- представлення навчально-методичних матеріалів на українській, англійській та інших мовах;
- підвищення ефективності освітньої та наукової діяльності університету на основі широкого використання кращих вітчизняних та

світових досягнень у галузі інформаційних технологій;

- формування єдиного інформаційно-освітнього середовища університету на основі розробки електронних навчальних, науково-методичних та інформаційно-довідкових веб-ресурсів та їх використання в освітньому процесі;

- створення умов для формування інформаційно-комунікаційного середовища в університеті з використанням доступу через Wi-Fi;

- розробка та впровадження засобів інформаційно-аналітичної підтримки діяльності ректорату, навчально-наукових інститутів, факультету, кафедр та інших структурних підрозділів університету;

- запровадження нових інформаційних та телекомунікаційних технологій доступу до світової мережі знань;

- розроблення нових інформаційно-комунікаційних технологій, оволодіння новими методами збору, опрацювання, синхронізації та поширення інформації у веб-просторі;

- впровадження методів ефективного керування об'єктно-орієнтованим динамічним навчальним середовищем;

- модернізація офіційного веб-сайту університету, веб-сайтів навчально-наукових інститутів, факультету та навчальних центрів за допомогою інноваційних інформаційно-телекомунікаційних технологій.

8. *Створення інтегрованої неперервної системи відбору та підготовки кадрів за схемою «школа/ліцей – коледж – університет – післядипломна освіта», реалізація системи «навчання впродовж життя»:*

- поглиблення інтеграції із загальноосвітніми та закладами освіти I-II рівнів акредитації і розширення навчального комплексу Університету;

- провадження системної професійно-орієнтаційної роботи з обдарованою молоддю, залучення випускників загальноосвітніх і навчальних закладів I-II рівня акредитації, які демонструють належний рівень мотивації до навчання та високі показники у ЗНО, шляхом проведення олімпіад, конкурсів, турнірів, зокрема дистанційних;

- забезпечення набору до магістратури, аспірантури та докторантури висококваліфікованих випускників інших закладів вищої освіти;

- реалізація проектів масових відкритих on-line-курсів із широкою диференціацією для формальної і неформальної освіти, залучення потенційних абітурієнтів;

- доступ співробітників Університету до системи післядипломної освіти за різними напрямками.

9. *Розвиток ступеневої освіти та розширення спектру освітніх програм:*

- створення максимально сприятливих умов надання освітніх послуг всім категоріям громадян (в тому числі й осіб з особливими потребами) та збільшення на цій основі контингенту здобувачів вищої освіти всіх рівнів та контингенту осіб які навчаються за програмами перепідготовки і підвищення кваліфікації;

- здійснення ліцензування нових спеціальностей за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти та акредитації нових і вже проліцензованих спеціальностей з числа тих, що

користуються попитом на ринку праці;

- забезпечення формування навчальних планів і програм підготовки здобувачів вищої освіти на принципах неперервності фундаментальної, спеціальної, інформаційної, економіко-правової та гуманітарної підготовки.

10. Удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу:

- удосконалення якості навчально-методичного забезпечення, приведення його у відповідність до вимог підготовки конкурентоспроможних фахівців на основі підвищення наукоємності та професійно-практичного спрямування дисциплін;

- посилення контролю за якістю навчальної літератури та відповідальністю за надані рекомендації на її видання та отримання грифа вченої ради університету;

- підвищення кваліфікації викладацького складу в контексті неперервної освіти сприяння проходженню систематичного й періодичного стажування на підприємствах та установах та розробка механізму оцінювання ефективності стажування та підвищення кваліфікації;

- побудова навчального процесу на принципах гнучкості, адаптивності, економічної ефективності та інноваційності практичної підготовки з орієнтацією на споживачів освітніх послуг;

- удосконалення процедури реалізації освітніх програм за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

11. Посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти та працевлаштування:

- здійснення системного моніторингу міжнародного освітнього простору з метою формування запитуваних міжнародним співтовариством магістерських програм підготовки фахівців для спрощення адаптації випускників університету на світовому ринку праці;

- укладення довгострокових договорів про співпрацю з підприємствами, установами та організаціями, які можуть виступити в ролі баз практики та майбутніх роботодавців для здобувачів вищої освіти університету;

- формування постійно діючої електронної бази підприємств, установ та організацій, на яких можуть проходити практику здобувачі вищої освіти університету та її постійна підтримка в актуальному стані;

- удосконалення системи практичної підготовки фахівців у напрямі забезпечення підготовки їх до навчання за системою дуальної освіти;

- системне сприяння працевлаштуванню випускників університету з залученням представників органів студентського самоврядування та налагодження системи зворотного зв'язку з роботодавцями;

- систематичний моніторинг стану працевлаштування випускників;

- організація діяльності асоціації випускників університету.